

Instytut Informatyki Politechniki Lubelskiej

Grafika Komputerowa – Materiały Laboratoryjne

Laboratorium 5 - Processing

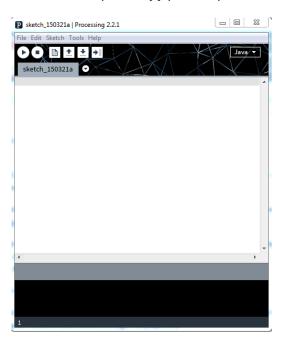
Wstep

Laboratorium 5 obejmuje zagadnienie generowania i przetwarzania obrazów z wykorzystaniem języka Processing 3, dedykowanego do obróbki grafiki.

Parser i narzędzie developerskie dla języka Processing można pobrać z witryny processing.org, adres https://processing.org/download/?processing

Przed rozpoczęciem ćwiczenia należy uruchomić program processing.

Efektem będzie okno programu z obszarem pozwalającym na wprowadzanie kodu.

Programy w języku Processing określane są mianem Sketch a sam język przypomina uproszczoną wersję C. Sketche uruchamia się wciskając przycisk run . Dolny pasek służy do wyświetlania komunikatów o wykrytych błędach składni.

Przed rozpoczęciem ćwiczenia należy pobrać paczkę **lab_5_materialy.zip** z witryny miki.cs.pollub.pl i rozpakować ją do folderu Lab5 utworzonego na pulpicie

Ćwiczenie 1 – Zapoznanie z Processing

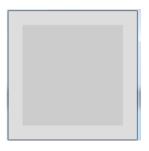
Zadanie: Narysuj podstawowe kształty

Narysuj prostokat

Aby zlecić narysowanie prostokąta należy użyć komendy rect(poz_x, poz_y, szerokość, wysokość). Np. rect(100,100,300,150);

Znakiem zakańczającym komendę jest standardowo średnik.

Wykonanie powyższego kodu spowoduje wyświetlenie okienka z.. kwadratem

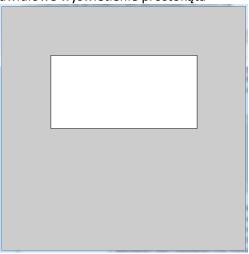

Processing wykorzystuje współrzędne x, y odpowiadające pikselom obrazu i liczone od lewego górnego narożnika okna.

Wykorzystana przez nas komenda powinna w teorii narysować prostokąt umieszczony w odległości x 100 i y 100 punktów od tego narożnika oraz szerokości 300 i wysokości 150. Otrzymaliśmy jednak kwadrat. Dzieje się tak z powodu braku zdefiniowania wielkości kanwy – okna w którym ma być narysowany prostokąt. Kod:

```
size(500,500);
rect (100,100,300,150);
```

Powoduje już prawidłowe wyświetlenie prostokąta

Pozostaje zdefiniowanie kolorów linii, wypełnienia i tła.

Tło definiuje się poleceniem background(r, g, b); gdzie r, g, b są wartościami 0-255 w systemie kolorów RGB (można również podać pojedynczą wartość poziomu szarości)

Analogicznie kolor linii obiektu to stroke(r, g, b); a wypełnienie to fill(r, g, b);. Wartości te mogą być zmieniane ale zmiany obowiązują tylko dla nowo rysowanych obiektów. Pozwala to na tworzenie obiektów o różnych

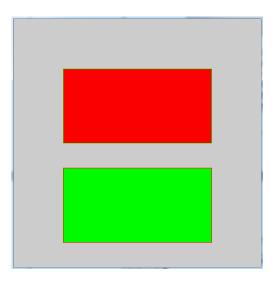

kolorach.

Np. kod:

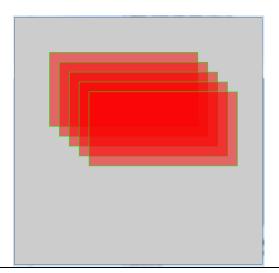
```
size(500,500);
fill(250,0,0);
stroke(0,255,0);
rect (100,100,300,150);
fill(0,250,0);
stroke(255,0,0);
rect (100,300,300,150);
```

Da poniższy efekt

Określenie koloru dla powyższych poleceń może posiadać jeszcze 4-ty parametr definiujący stopień przezroczystości (r, g, b, alfa). Poniższy kod ilustruje zastosowanie przezroczystości

```
size(500,500);
fill(250,0,0,127);
stroke(0,255,0);
for (int i=1; i<6; i++){
  rect (50+20*i,50+20*i,300,150);
}</pre>
```


Zadanie samodzielne

```
Narysuj widoczek "domek pod lasem".
Wykorzystaj również takie podstawowe kształty jak
Punkt - point(x, y);
Linia – line(x1, y1, x2, y2);
Trójkąt - triangle(x1, y1, x2, y2, x3, y3);
Czworokąt - quad(x1, y1, x2, y2, x3, y3, x4, y4)
Elipsa – ellipse(x_środka, y_środka, szerokość, wysokość);
Oraz definicję grubości linii – strokeWeight(n);
```

Ćwiczenie 2 – Rysowanie dowolnych kształtów

Zadanie: Narysuj wielokąt Narysuj ośmiokąt

losowym

wypełniony kolorem

Kroki:

Losową wartość koloru można uzyskać stosując funkcję random()

```
fill(random(255), random(255), random(255));
```

Aby zlecić narysowanie dowolnego kształtu można zastosować rysowanie metodą "połącz punkty". Program najpierw zapisuje kolejne punkty w pamięci a potem wykonuje ich połączenie. Ważna jest więc kolejność definiowania punktów. Należy również starać się NIE definiować punktów tak aby linie je łączące się przecinały. W takim przypadku Processing będzie miał kłopoty z wypełnieniem tego kształtu.

Rozpoczęcie "nagrywania" punktów kształtu realizowane jest komendą beginShape();

Każdy punkt (werteks) jest definiowany poleceniem vertex(x, y); "Nagrywanie" zakańcza się po dotarciu do komendy endShape(); Może ona zawierać parametr endShape(CLOSE); który spowoduje domknięcie kształtu (narysowanie linii między ostatnim i pierwszym werteksem) Kod naszego programu:

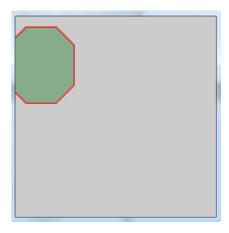
```
size(200, 200);
fill (random (255), random (255), random (255));
stroke(255, 0, 0);
beginShape();
vertex(10, 10);
vertex(40, 10);
vertex(58, 28);
vertex(58, 68);
vertex(40, 86);
vertex(10, 86);
vertex(-8, 68);
vertex(-8, 28);
```


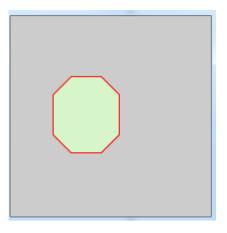

endShape (CLOSE);

Jak widać w trakcie ręcznego wyliczania pozycji werteksów przekroczyliśmy krawędź okna kanwy. Aby naprawić sytuację możemy zamiast przeliczania współrzędnych punktów przesunąć układ współrzędnych: translate(x, y); Efekt jest widoczny dla wszystkich nowo narysowanych elementów, dlatego musimy umieścić to polecenie przed rozpoczęciem rysowania kształtu.

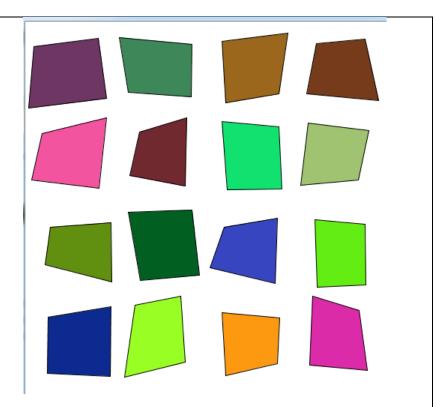
Zadanie samodzielne

Wykorzystaj poznane funkcje rysowania kształtów do narysowania zestawu czworokątów o losowym wypełnieniu i narożnikach odchylających się losowo o maksimum +- 10% od kształtu kwadratu

opracowanie: dr inż. Jacek Kęsik

W wykonaniu zadania przyda się pętla for

Zadanie: Narysuj figurę z gładkimi zakrzywieniami

Narysuj kształt przypominający płatek kwiatu

Processing posiada kilka komend pozwalających na rysowanie zakrzywionych kształtów. Znamy już ellipse, nie pozwala ona jednak na tworzenie dowolnie zakrzywionych linii.

Jedną z dostępnych opcji jest funkcja curve tworząca linię krzywą zgodnie ze schematem

curve(cpx1, cpy1, x1, y1, x2, y2, cpx2, cpy2);

gdzie oprócz początku i końca krzywej podane są dwa punkty kontrolne cpx1, cpy1 oraz cpx2, cpy2

punkty kontrolne regulują kształt krzywej zgodnie z zasadą:

Styczna do krzywej w jej punkcie początkowym x1, y1 jest równoległa do linii łączącej pierwszy punkt kontrolny cpx1, cpy1 z końcem krzywej x2, y2.

Analogicznie styczna do krzywej w jej punkcie końcowym x2, y2 jest równoległa do linii łączącej drugi punkt kontrolny cpx2, cpy2 z początkiem krzywej x1, y1.

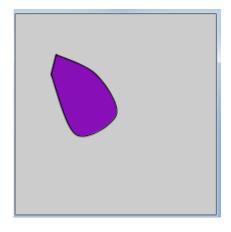
Źródło: processing.org

Pojedyncza krzywa to nadal za mało aby móc rysować dowolne gładkie kształty. Do tworzenia wieloczłonowych krzywych wykorzystuje się polecenie curveVertex(x,y); występujące w układzie beginShape() / endShape();

Pierwszy i ostatni z serii punktów curveVertex() są traktowane jako punkty kontrolne. Pozostałe punkty kontrolne dla werteksów określających kolejne krzywe są wyliczane automatycznie według zasady utrzymania gładkości linii. Częstym zabiegiem jest definiowanie punktów kontrolnych początkowego i końcowego w tych samych miejscach co początek i koniec krzywej

```
size(200, 200);
fill(random(255), random(255), random(255));

stroke(0);
beginShape();
curveVertex(40, 40); // pierwszy punkt kontrolny
curveVertex(40, 40); // pierwszy punkt krzywej
curveVertex(80, 60);
curveVertex(100, 100);
curveVertex(60, 120);
curveVertex(35, 60); // ostatni punkt krzywej
curveVertex(35, 60); // ostatni punkt krzywej
endShape(CLOSE);
```


Zadanie samodzielne	
	Wykorzystaj poznaną metodę tworzenia zamkniętych gładkich kształtów do stworzenia rysunku czterolistnej koniczyny

Ćwiczenie 3 – Transformacje

Zadanie: Narysuj koniczynkę

Narysuj czterolistną

koniczynkę

wykorzystując kształt pojedynczego listka

Kroki:

Przeliczanie współrzędnych dla kolejnych listków jest dość uciążliwe. (W przypadku koniczyny było to jeszcze w miarę proste – zamiany x/y)

Zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest wielokrotne wykorzystanie zestawu współrzędnych z pierwszego listka.

Znamy już jedno z poleceń transformacji układu współrzędnych – przesunięcie translate(x,y);

Dwa kolejne to obrót względem początku układu współrzędnych – rotate(rad); oraz skala – scale(s); Kąt obrotu podawany jest w radianach

Dodatkowo dostępne są dwa polecenia uproszczające transformacje wielu obiektów.

pushMatrix(); zapisuje na stosie bieżący stan układu współrzędnych, popMatrix(); przywraca układ współrzędnych do pierwszego stanu ze stosu. Pozwala to na wykonanie transformacji układu współrzędnych w celu wykonania określonego przekształcenia rysowanego obiektu a następnie powrót układu współrzędnych do stanu pierwotnego.

Algorytm rysowania 4 listnej koniczyny wyglądałby więc następująco

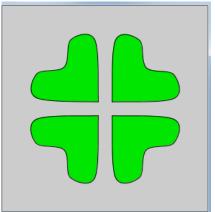
```
size(300, 300);
fill(0, 230, 0);
smooth();
stroke(0);
translate(150,150);
  beginShape();
  curveVertex(10, 10); // pierwszy liść
  curveVertex(10, 10);
  curveVertex(100, 15);
  curveVertex(100, 50);
 curveVertex(60, 60);
  curveVertex(50, 100);
  curveVertex(15, 100);
  curveVertex(10, 10);
  curveVertex(10, 10);
  endShape (CLOSE);
  pushMatrix();
  rotate(radians(90));
  beginShape();
  curveVertex(10, 10); // drugi liść
  curveVertex(10, 10); // obrócony o 90 stopni
  curveVertex(100, 15);
  curveVertex(100, 50);
  curveVertex(60, 60);
```



```
curveVertex(50, 100);
curveVertex(15, 100);
curveVertex(10, 10);
curveVertex(10, 10);
endShape (CLOSE);
popMatrix();
pushMatrix();
rotate(radians(180));
beginShape();
curveVertex(10, 10); // trzeci liść
curveVertex(10, 10); // obrócony o 180 stopni
curveVertex(100, 15);
curveVertex(100, 50);
curveVertex(60, 60);
curveVertex(50, 100);
curveVertex(15, 100);
curveVertex(10, 10);
curveVertex(10, 10);
endShape(CLOSE);
popMatrix();
pushMatrix();
rotate(radians(270));
beginShape();
curveVertex(10, 10); // czwarty liść
curveVertex(10, 10); // obrócony o 270 stopni
curveVertex(100, 15);
curveVertex(100, 50);
curveVertex(60, 60);
curveVertex(50, 100);
curveVertex(15, 100);
curveVertex(10, 10);
curveVertex(10, 10);
endShape (CLOSE);
popMatrix();
```


Zadanie samodzielne

Zbuduj układ czterech koniczynek o różnym kolorze ułożone jedna na drugiej według zasady: każda następna koniczynka jest obrócona o 30 stopni i zmniejszona o 25% w stosunku do poprzedniej

Ćwiczenie 3 - Funkcje i animacja

Zadanie: Narysuj kilka koniczynek

Narysuj koniczynki różnej wielkości i w różnych miejscach

Do tego zadania przydatne byłoby stworzenie funkcji rysującej liść koniczyny.

Processing wykonuje skrypty – Sketche w dwóch trybach. Dotąd korzystaliśmy z trybu statycznego (static), gdzie kod jest wykonywany raz zgodnie z kolejnością linii. W tym trybie Processing nie umożliwia wykorzystania funkcji

Processing może również wykonywać skrypty w trybie aktywnym (active). W trybie tym istnieje podział na dwa obszary – funkcje wykonywania komend skryptu.

Pierwszy obszar objęty strukturą setup() { } zawiera komendy wykonywane raz na początku aktywacji programu

Drugi obszar objęty strukturą draw() { } zawiera komendy wykonywane cyklicznie co klatkę aż do zakończenia działania programu. Istnienie obszaru setup() aktywuje tryb aktywny, obszar draw() nie jest obowiązkowy, jeśli nie potrzebujemy odświeżania zawartości ekranu

Definicję funkcji tworzy się w analogiczny sposób jak setup i draw

void Nowa_funkcja(parametr1, parametr2, ...) { kod funkcji }

i umieszcza poza tymi dwoma obszarami

Przykładowy kod Sketch w trybie active realizujący zadanie z ćwiczenia 2.

```
void setup() {
  size(600, 600);
 background(255);
 fill(150);
 stroke(0);
 for (int i = 0; i < 4; i = i+1) {
  for (int a = 0; a < 4; a = a+1)
 plotRandomizedQuad (i*120+20, a*120+20, 80, 80, 0.2, 0.2);
} //end for i
} //end for a
} // end setup
void plotRandomizedQuad(float x, float y, float w, float h,
float randW, float randH) {
  float jitterW = w*randW;
  float jitterH = h*randH;
 int xmid = round(x+w/2);
  int ymid = round(y+h/2);
 fill(random(255), random(255), random(255));
 beginShape();
  vertex(x+random(-jitterW, jitterW),
   y+random(-jitterH, jitterH));
  vertex(x+random(-jitterW, jitterW),
    y+h+random(-jitterH, jitterH));
  vertex(x+w+random(-jitterW, jitterW),
   y+h+random(-jitterH, jitterH));
  vertex(x+w+random(-jitterW, jitterW),
   y+random(-jitterH, jitterH));
  endShape (CLOSE);
} // end plotRandomizedQuad
```


Funkcja rysowania koniczyny powinna mieć parametry odpowiadające za pozycję obrót i skalę koniczynki.

koniczynka(x, y, R, s);

Funkcja rysowania liścia powinna mieć parametry pozwalające na obrót rysuj_lisc(r);

```
void setup() {
 size(600, 600);
 background (255);
 fill(150);
 stroke(0);
  koniczynka(200, 200, 0, 1);
 koniczynka(200, 200, 45, 0.5);
void koniczynka(int x, int y, int R, float s) {
 pushMatrix();
 translate(x,y);
 rotate(radians(R));
 scale(s);
 lisc(0);
 lisc(90);
 lisc(180);
 lisc(270);
 popMatrix();
void lisc(int r) {
pushMatrix();
rotate(radians(r));
beginShape();
 curveVertex(10, 10); // pierwszy punkt kontrolny
 curveVertex(10, 10); // pierwszy punkt krzywej
 curveVertex(100, 15);
 curveVertex(100, 50);
 curveVertex(60, 60);
 curveVertex(50, 100);
 curveVertex(15, 100);
 curveVertex(10, 10); // ostatni punkt krzywej
 curveVertex(10, 10); // ostatni punkt kontrolny
 endShape(CLOSE);
popMatrix();
}
```


	Zmodyfikuj kod tak aby możliwe było definiowanie koloru i przezroczystości rysowanej koniczynki
Zadanie samodzielne	
	Wykorzystaj informacje przedstawione w ćwiczeniu 3 do zbudowania animacji rysowania kolejnych płatków stokrotki (ze zmianą koloru) oraz jej późniejszego obracania
	Hint: Pewne podpowiedzi można znaleźć w tym tutorialu: https://processing.org/tutorials/transform2d/

opracowanie: dr inż. Jacek Kęsik